

Ministerråd, Norges Ambassade i Danmark Kjell Kristian Egge Ved mødet på Mikkelberg Kunst- og Cricketcenter Fredag den 7. juni 2024 kl. 16:00

Intro

- Takk for invitasjonen.
- Svært glad for å være i Mikkelberg og delta i de danske årsmøter i Sydslesvig i 2024.
- Svært glad for at Den norske ambassade i København er invitert hit, og det skal bli en fornøyelse å delta.

Håp

- **Sydslesvig** kommer i mål. Det er motto for møtet. Jeg ble så glad da jeg så dette motto. For det er så optimistisk. Det indikerer at vi er et sted. Men vi skal til et annet sted. Og vi skal komme i mål. Det er slik optimisme vi trenger i dag. Vi kommer i mål.

Verden i dag

- Verden har blitt et vanskeligere sted. Vi må løse **klimakrisen**. Og det haster. Det krever samarbeid. Sammen må vi finne løsningene for å produsere ren energi og stoppe utslipp av klimagasser. Dette er en prioritet for Norges ambassade i København. Vi arbeider for å fremme samarbeid mellom norsk og dansk næringsliv. Slik kan vi sammen bidra til det globale grønne skiftet.
- Det er krig i **Mellom-Østen**. Russland fører en brutal angrepskrig i **Ukraina**. Dette er en realitet mange av oss trodde vi ikke skulle oppleve. Det smerter å se den lidelse krigen påfører uskyldige mennesker. Vi trodde menneskeheten var kommet lenger.
- Europa var mer avhengig av russisk **gass** enn mange var klar over. Norge forsyner Europa med gass fra vår kontinentalsokkel. Vi produserer det maksimale av det vi greier, for å bidra til å dekke Europas behov for energi. Norge er ikke medlem av EU, men vi er og vil fortsette å være en pålitelig partner. For Danmark. For Tyskland. For hele Europa.
- Norge er også en partner for **Ukraina**. Gjennom det vi kaller Nansen-programmet, har det norske parlamentet (Stortinget) enstemmig vedtatt en hjelpepakke på 75 milliarder norske kroner (7 milliarder Euro) over fem år (2023-2027). Dette skal gå til både militær, sivil og humanitær hjelp. I tillegg har Norge tatt imot mer enn 70 000 flyktninger fra Ukraina. All mulig støtte til Ukraina er avgjørende viktig nå og i fremtiden. De kjemper mot Russland for vår frihet. Dette handler om hele Europas sikkerhet.

Norden

- Krigen i Ukraina har styrket samholdet i Europa. Dette er oppmuntrende. EUs samarbeid på forsvar er tettere enn noen gang, for eksempel på forsvarsindustri. Norge inngikk sist uke

en ny avtale med EU om forsvars og sikkerhetspolitisk samarbeid. Det er viktig for Norge å kunne bidra også her.

- Og krigen har gitt oss et helt nytt NATO. Sverige og Finland har lenge samarbeidet tett militært med sine nordiske naboer, også gjennom NATO. Men nå er de to fullverdige medlemmer. Dette åpner helt nye muligheter for NATO og også for nordisk samarbeid. Så sent som sist fredag møttes de nordiske statsledere til et nordisk toppmøte om sikkerhet og forsvar i Stockholm.
- Utryggheten i verden gjør noe med oss. Også lokalt og regionalt. I utrygge tider må naboer og venner holde sammen. Erfaringene fra krigen og corona-epidemien peker i retning av vi i fremtiden må stole på hverandre og klare oss mer selv. Nordens mål er å være verdens meste integrerte og bæredyktige region. Og her er ikke grenser eller nasjonalitet avgjørende. Det er hele poenget. Denne regionen er porten til Norden, og altså en del av det fellesskap vi deler.

Sydslesvig

- Dere har et omfattende program for disse årsmøtene. Denne feiringen, for det er vel det det er.
- Jeg ser dere løfter mange tema: Det nasjonale og det regionale, minoriteter og majoriteter, identitet, språk, fellesskap, separasjon. Dette er viktige tema, som reiser vanskelige spørsmål.
- Utenfra sett, ser dere ut til å greie dere godt. Folkelig kontakt og samarbeid over grensen. Minoritetsskoler og kulturinstitusjoner. Minoritetsaviser. Et rikt og aktivt foreningsliv. Aktiv i politikk langt ut over det som handler om minoriteter.
- Og jeg ser at dere deler deres erfaringer med andre, for eksempel i et nylig møte med mennesker fra Serbia og Kroatien. Dette signaliserer åpenhet og inkludering.
- Det står Tyskland og Danmark til ære at landene har lagt forholdene til rette for sameksistens på begge sider av grensen. Men ikke minst må jeg berømme dere som lever her. Det er selvsagt dere som får dette til å fungere. Hver dag. Dette er imponerende!
- Og jeg tenker at denne regionen kan være en ledestjerne for mennesker andre steder i verden. Mange mennesker verden over står i lignende situasjoner som dere. Men ikke alle får det til like godt. Dere viser at det lar seg gjøre, å leve sammen og ha et fellesskap, til tross for ulikheter på språk og kultur. Dette kan de lære av i andre deler av verden, hvor små forskjeller noen ganger får lov å vokse til store stridigheter.
- Jeg tenker at også vi i Norge kan lære av dere.
- Også vi har grenser og grensebefolkning. I Norge og Russland er det mange som har familie og venner på den andre siden. Noen bor ett sted og jobber et annet.
- Vi hatt særlige regler for grensepassering og opphold. Dette har fungert godt i mange, mange år. Dette utviklet seg svært positivt. Men Russlands krig i Ukraina utfordrer dette på en helt direkte måte. En tillit som var der, er borte. Jeg vet ikke hvordan situasjonen langs vår grense til Russland kan utvikle seg. Men grensen ligger der. Og den vil fortsette å ligge der. Og menneskene lever fremdeles på begge sider. Og relasjonene mellom menneskene vil bestå.
- Og vi har også minoriteter i Norge, for eksempel innvandrere fra andre deler av verden med en annen kultur. Flertallet i Norge, mindretallet og deres etterkommere står overfor mange av de samme spørsmålene som dere diskuterer. Nasjonal identitet, kulturell bakgrunn, språk, sameksistens i ulikhet. Jeg tenker vi kan hente inspirasjon hos dere.

Avslutning

- Dette var noen korte betraktninger fra meg i en alvorlig tid. Det er dessverre utfordringene som overskygger. Men i dette bildet går det an å søke håp i det dere gjør her.
- Jeg vil avslutte der jeg startet, med det håpefulle mottoet: Vi kommer i mål!
- Til lykke med årsmøtene!